

Skrivande som näring för demokratin

Detta föredrag utgår från principen att demokrati underhålls genom kompetenta och aktiva demokratiska 'med- borgare'. Yttrandefrihet är en central aspekt av demokratin, därmed alla människors möjlighet att uttrycka sina tankar i text då de så önskar. Att skriva för att delta i samhället kan tyckas vara en självklarhet men tyvärr är det inte riktigt så enkelt. Flaskhalsar som tillgänglighet, kunskapsbrist och respons (eller brist på den) försvårar eller till och med hindrar människor från att delta med sitt skrivande (Boström m.fl. kommande).

Den första delen av föredraget tar utgångspunkt i Stotskys (1995) definition av deltagande skrivande som ett brett fenomen: "It can be formal or informal, and it addresses a broad range of audiences, from public officials to other citizens. As writing, it can be distinguished only by its purpose and the context for its use" (Stotsky, 1996, p. 236). Med hjälp av empiri från intervjuer och textanalyser kommer begreppet att problematiseras, kontextualiseras och uppdateras.

I den andra delen tillämpas deltagande skrivande i en skolkontext. Här ligger Appraisalteorin (Martin & White, 2005) till grund för en interventionsstudie i låg- och mellanstadieklasser. Interventionen ökade elevernas medvetenhet om texters funktion och sin egen position i relation till mottagare. I sina texter visade de ett tydligare interpersonellt uttryck särskilt genom attityd och gradering. Deltagande skrivande diskuteras vidare i relation till de svenska läroplanerna och det skrivande som presenteras där (Sturk, 2022).

Slutligen relaterar vi deltagande skrivande till generativ AI med utgångspunkt i flaskhalsar som tillgänglighet, kunskapsbrist och respons.

Boström, P., Lindgren, E., Hermansson, C. & Ström, P. (kommande). (Re)conceptualizing participatory writing.

Martin, J. R. & White, Peter R. R. (2005). *The language of evaluation: appraisal in English*. Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan

Stotsky, S. (1996). Participatory writing: Literacy for civic purposes. In A.H. Duin & C. J. Hansen (Eds.), *Nonacademic writing: Social theory and technology* (pp. 227- 256). NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Sturk, E. (2022). *Writing across the Curriculum in Compulsory School in Sweden* (doktorsavhandling, Umeå universitet). <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:umu:diva-194137>